

HRVATSKI SABOR

1584

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ISTOSPOLNIM ZAJEDNICAMA

Proglašavam Zakon o istospolnim zajednicama, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 14. srpnja 2003.

Broj: 01-081-03-2597/2

Zagreb, 16. srpnja 2003.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O ISTOSPOLNIM ZAJEDNICAMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje istospolna zajednica i pravni učinci postojanja te zajednice.

Članak 2.

Istospolna zajednica, u smislu ovoga Zakona, je životna zajednica dviju osoba istog spola (u daljnjem tekstu: partner/ica) koje nisu u braku, izvanbračnoj ili drugoj istospolnoj zajednici, a koja traje najmanje tri godine te koja se temelji na načelima ravnopravnosti partnera, međusobnog poštovanja i pomaganja, te emotivnoj vezanosti partnera.

Članak 3.

Istospolnom zajednicom smatra se životna zajednica osoba koje:

- su starije od 18 godina,
- nisu lišene poslovne sposobnosti,
- nisu krvni srodnici u ravnoj lozi, a u pobočnoj zaključno do četvrtog stupnja.

Članak 4.

Pravni učinci postojanja istospolne zajednice su pravo na uzdržavanje jednog od partnera/ice i pravo na stjecanje i uređivanje međusobnih odnosa u svezi imovine te pravo na uzajamno pomaganje.

Članak 5.

Za rješavanje sporova o pitanjima koja uređuje ovaj Zakon, nadležan je sud prema općim pravilima postupanja, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

II. UZDRŽAVANJE

Članak 6.

(1) U istospolnoj zajednici partner/ica koji nema dovoljno sredstava za život ili ih ne može ostvariti iz svoje imovine, a nije sposoban za rad ili se ne može zaposliti, ima pravo na uzdržavanje od svoga partnera/ice.

(2) Ako je prestala istospolna zajednica, partner/ica koji ispunjava uvjete iz stavka 1. ovoga članka i članka 2. ovoga Zakona ima pravo na uzdržavanje od drugog partnera/ice.

(3) Tužba za uzdržavanje može se podnijeti u roku od šest mjeseci od dana prestanka istospolne zajednice.

Članak 7.

Sud može odbiti zahtjev za uzdržavanje partnera/ice, ako bi uzdržavanje predstavljalo očitu nepravdu za drugog partnera/icu.

Članak 8.

(1) Sud može odlučiti da obveza uzdržavanja partnera/ice traje do godine dana, osobito kad je tužitelj/ica u mogućnosti u dogledno vrijeme osigurati sredstva za život na drugi način.

(2) U opravdanim slučajevima sud može produljiti obvezu uzdržavanja.

(3) Tužba za produljenje uzdržavanja može se podnijeti samo do isteka vremena za koje je uzdržavanje određeno.

Članak 9.

(1) Pravo na uzdržavanje prestaje ako partner/ica sklopi brak.

(2) Pravo na uzdržavanje prestaje sudskom odlukom ako sud utvrdi da uzdržavani partner/ica živi u izvanbračnoj ili novoj istospolnoj zajednici ili da je postao nedostojan toga prava ili ako više ne postoji koji od uvjeta iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Sud će odrediti da pravni učinak odluke o prestanku uzdržavanja iz stavka 2. ovoga članka nastaje i prije njene pravomoćnosti, od dana kada su nastupile pretpostavke za prestanak uzdržavanja.

Članak 10.

U postupku određivanja uzdržavanja primjenjuju se odgovarajuće odredbe Obiteljskog zakona.

III. IMOVINSKI ODNOSI

Članak 11.

Partneri/ice mogu imati zajedničku stečevinu i vlastitu imovinu.

Članak 12.

Zajednička stečevina je imovina koju su partneri/ice stekli radom za vrijeme trajanja istospolne zajednice ili potječe iz te imovine.

Članak 13.

Partneri/ice su u jednakim dijelovima suvlasnici u zajedničkoj stečevini.

Članak 14.

Na zajedničku stečevinu primjenjuju se odredbe stvarnog i obveznog prava, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 15.

(1) Za poslove redovite uprave smatra se da je drugi partner/ica dao svoj pristanak ako se ne dokaže suprotno.

(2) Nepostojanje pristanka ne utječe na prava i obveze poštene treće osobe.

Članak 16.

Dobitak od igara na sreću zajednička je stečevina.

Članak 17.

(1) Imovina koju partner/ica ima u trenutku početka postojanja istospolne zajednice ostaje njegova vlastita imovina.

(2) Vlastita imovina je i imovina koju je partner/ica stekao tijekom istospolne zajednice nasljeđivanjem ili darovanjem.

Članak 18.

(1) Autorsko djelo je vlastita imovina onog partnera/ice koji ga je stvorio.

(2) Imovinska korist od autorskog prava i autorskom pravu srodnih prava ostvarenih tijekom istospolne zajednice zajednička je stečevina.

Članak 19.

(1) Imovinskopravni odnosi partnera/ice mogu se urediti ugovorom o uređenju imovinskopravnih odnosa na postojećoj ili budućoj stečevini i imovini.

(2) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka se sklapa u pisanom obliku, a potpisi partnera/ica moraju biti ovjereni.

Članak 20.

Ugovorom o uređenju imovinskopravnih odnosa partnera/ica nije dopušteno ugovoriti primjenu stranog prava na imovinskopravne odnose.

IV. ZABRANA DISKRIMINACIJE

Članak 21.

(1) Zabranjuje se svaka diskriminacija, izravna i neizravna na osnovi istospolne zajednice kao i činjenice homoseksualne orijentacije.

(2) Poticanje druge osobe na diskriminaciju smatra se diskriminacijom u smislu stavka 1. ovoga članka.

(3) Izravna diskriminacija znači svako postupanje kojim se osoba koja je član istospolne zajednice stavlja ili je bila stavljena u nepovoljniji položaj od druge osobe u usporedivoj situaciji na temelju činjenice da je član istospolne zajednice.

(4) Neizravna diskriminacija postoji kada određena naizgled neutralna odredba, kriterij ili praksa osobu koja je član istospolne zajednice na temelju te činjenice stavlja ili bi stavila u nepovoljniji položaj u odnosu na druge osobe.

V. ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 22.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 552-01/03-01/01

Zagreb, 14. srpnja 2003.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Zlatko Tomčić, v. r.